

Прага з пальцями дощу

Вітезслав Незвал

Ні, це не в чомусь,
Що можна викласти у красі чи у стилі,
Це не Порохова башта, і не Староміська площа,
і не Карлів міст,
І не стара, й не нова Прага,
Це не в чомусь, що можна знищити,
це не в чомусь, що можна відбудувати,
Це не в твоїх легендах, це не в красі твоїй, Праго,
Те, що одна ти на світі, та й будеш такою,
якби тебе і зруйнували.
Поезія твоя до того складна, і я так її старанно вгадую,
Як угадуєм тільки думки обожнюваних жінок,
Не можна тебе описати, не можна тебе змалювати,
не можна поставити перед тобою дзеркало.
Якби я тебе не спізнав, то й сама б ти себе не спізнала.
Ні, це не в чомусь,
Не в чомусь, що можна сказати добірною мовою,
що можна написати у путівнику,
Воно — в усьому твоєму єстві, у його таємничій системі:
У тім, як сидить на чолі твоїм птах,
У тім, як дитина гукає до мами,
коли йдуть повз барочні скульптури,
У тім, як їде велосипедист, наспівуючи баладу,
У тім, як пахнуть трамваї,
коли дзвонять лоретанські дзвоники,
У тім, як росте елегантність незграбна
на тлі твоїх складів і храмів,
У тім, як смакує сосиска в підвалах часів
Тридцятилітньої війни,
У тім, як луна чеська мова посеред безлюдної площі,
У тім, як збиваєм ціну тобі, вибираючи грампластинки,
У тім, як стаєш ти мертвою на листівках у листоноші,
У тім, як знімається мірка із огрядних жінок
що у них — імена твоїх вулиць,
У тім, як виблискує шибка, коли сонце заходить
за Петришн
Я один із тих чоловіків і жінок,

яких я люблю і якими я гребую,
Може, трішечки кращий за них,
бо нічого не хочу й говорю як коли відверто,
І тому, що в мене невгамовна пристрасть,
і таку ж я шукаю в тобі,
Донька нинішнього полудня і далеких-далеких століть.
Я не хочу нічого, тільки бути твоїм язиком,
Я — твій стиснутий акордеон, я — твій язик,
Язик твоїх дзвонів, а також твого дощу,
Язик твоїх грон виноградних,
а також твоїх нічліжок,
Язик твоїх кволих черниць, а також твоїх шоферів,
Язик твоєї пихи, а також твоєї меланхолії,
Язик твоїх змагань із плавання,
а також твоїх середніх шкіл,
Язик твоїх офіціантів, а також твого грипу,
Язик твоїх троянд, а також буженини твоєї,
Язик твоїх плетених крісел, а також твоїх весіль,
Язик твоєї трави, а також твоїх курантів,
Язик твоїх телефонів-автоматів,
а також твоїх вчительок музики,
Язик твоїх вихідних, а також твоїх гребель,
Язик твого пожежницького ріжка, а також твоїх легенд,
Я лише твій язик, що ожив.
Яке там прощання,
Коли хочу постійно тебе наслухати і навіть у сні.
О, якби ти з'явилась така, як, стократ тебе знаю,
і така, яку досі не знав,
О, якби ти з'явилась такою, як тебе я хотів би знати!
В заповітах поколінню наступному залишаю свій
досвід малий і глибоке зітхання
Над безкінечною піснею, яка будить мене й присипляє:
Пригадайте мене,
Що я жив, що ходив я Прагою,
Що учив я любити її інакше, ніж досі любили,
Що учив я любити її як подругу і як чужинку,
Що учив я любити її вільним серцем вільного чоловіка
вільних мрій і прагнень,
Що учив я любити її як живу, у якої — майбутнє,
Як її рідний син і як чужинець.

Плач і смійся, розгойдуй усі свої дзвони,
Як прагнув я розгойдати всі дзвони моєї пам'яті!
Адже час летить, я б хотів ще багато,
багато про таке сказати,
Час летить, а я так іще мало про тебе сказав,
Час летить і засвічує зорі прадавні над Прагою.

Перекладач: Володимир Житник

Ніщо тут не відкриє таємниці!
Ані краса ні стиль цей незбагнений
Ні Прашна брана ані Карлів міст
ані затишна Старомістська площа
Ні молода ні старовинна Прага —
Ніщо з усього суцього що можна
руками збудували й розвалити —
Ніщо тут не відкриє таємниці!
Нічого тут не зможуть пояснити
усі легенди золотої Праги
І я заповідаю вам пражани
своє зітхання довге на майбутнє
Заповідаю несміливу спробу
цієї пісні про чудове місто
Ви згадуйте хоч іноді про мене
Про те що жив я і ходив у Празі
По-своєму навчав її любити
Навчав любити наче іноземку
і водночас немов сестричку рідну
Любити вільним і гарячим серцем
розкутого і дужого звияжця
Любити Прагу мов живу істоту
що впевнена в майбутньому своєму

Перекладач: П. Перебийніс